

Љубомир КЕКЕНОВСКИ

W

*Ri zi kot vari ra
vo obrat en razmer
so znaewet o*

W

I rvi ng FI [ER

ПРАВЕЊЕ РАЗЛИКА ИЛИ УЧЕЊЕ

Време е да научиме дека разликата не се прави меѓу луѓе/нации што се глупи и паметни по ген или по раѓање, туку меѓу луѓе/народи што сакаат и можат и луѓе што не сакаат или не можат да научат на туѓите, уште повеќе на сопствените грешки. Неколку научни анализи потврдија дека разликите на самото раѓање се сосема занемарливи и сите наследуваат слични ментални капацитети. Оттаму, учењето во школите, наследената семејна, деловна и религиска култура, како и можноста она што човек практично ќе го искуси во животот да го усвои како поука, ги прават најголемите разлики меѓу луѓето.

Всушност, правењето разлики е карактеристика на рудиментирана политичка култура, и таа во основа е повеќе инстинктивна, природна или животинска карактеристика/придобивка во најдобра смисла на зборот. Од друга страна, учењето е привилегија на цивилизирани граѓани и на култивирани народи бајаги одамна. Заради континуитетот на цивилизацискиот трезор кој сме го наследиле на овој простор, а сè уште не сме го разбрале, но и како стандард/ориентир за нашата општествено - економска репродукција во иднина, централен приоритет за нас треба да биде процесот на едукација. Имено, правењето разлики или споредби има повеќе квантитативна димензија додека само со процесот на учење се постигнува квалитативен скок во поведението и во резултатите.

СО НАШАВА АНТОЛОГИСКА ЗБРКА СЕ МЕШААТ ЛОНЧИЊАТА, ПА ГЛЕДАЈКИ ГИ ЗНАЕТЛИИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ, ПА И ЈАВНИТЕ ЛИЧНОСТИ ВО ОПШТО, МНОГУ ПОВЕЌЕ ГИ ЦЕНИМЕ

СПОРЕД ПОВРШНАТА ПЕРЦЕПЦИЈА ДАЛИ ФИЛУВАНО И МЕКО ДИСКУТИРААТ, ОТКОЛУ СПОРЕД РЕЗУЛТАТИТЕ ШТО ГИ ПОСТИГНУВААТ. Не би требало да е пресудно дали се тие фини и мазни, туку дали прават профит и дали постигнуваат резултати во доменот во кој делуваат.

Сите големи реформатори од Кромвел, преку Петар Велики до Ататурк, денес ние не ги вреднуваме според фразите што ги кажале, туку според делата што ги оставиле зад себе. На крај ние одиме на чевлар, или автомеханичар да ни ги поправи чевлите или автомобилот, а тоа што тој може дома да е во кавга со семејството или има лош однос кон неговите блиски не влијае на нашата одлука. Затоа што ние како потрошувачи можеме единствено да го цениме/мериме според резултатот од неговиот занает, поточно дали ќе се вратиме дома со солидно поправени чевли, односно автомобил.

Можеби некој би го класифицирал во субјективен, но нашиот менталитет кој

го раѓа овој тип на политички протагонисти е дефинитивно објективен фактор, кој се јавува како најголема пречка на патот за наша цивилизациска преобразба. **МОЖЕ И НИЕ ДА КУПИМЕ НОВИ ОДЕЛА И НАЈСКАПИ ЧЕВЛИ, КЕ СЕ ИЗГЛАНЦАМЕ И КЕ СЕ ДОТЕРАМЕ ЗА НА ЕВРОПА ДА Ѐ СЕ ПРИКАЖЕМЕ КАКО СЕЛСКО ДЕТЕ ЗА НА ДОКТОР, НО НАЈГОЛЕМАТА ТЕШКОТИЈА КЕ ОСТАНЕ НАШАТА НЕЗАРАСНАТА ГРАЃАНСКА/НАЦИОНАЛНА СВЕШТ И НЕДЕМОКРАТСКАТА СУШТИНА.**

Забележителна е разликата во однос на западните економии во тоа колкави плати имаме и колку трошиме, но тоа е сепак само разлика во квантитет. Она по што разликите се огромни е во квалитетот не само на услугите и производите туку, пред сè, во поведението на нивните и нашите граѓани кон исти проблеми. Како, на пример, прашања на синдикални/еснафски организирања и штитење на нивните социо-економски интереси, односот кон државните обврски, почитувањето на законите и слично.

КАЖЕТЕ ИЛИ СЕТЕТЕ СЕ НА НЕКОЈ ШТО БИЛО ШТО ЗНАЧЕЛ ВО ОВАА ДРЖАВА, ШТО ДАЛ ПРЕДНОСТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ИЛИ НА БИЛО КОЈА СУДСКА ПРОЦЕДУРА, НА НЕКОЈ ШТО ПОБАРАЛ ИЛИ ПОЧИТУВАЛ МИСЛЕЊЕ ОД ЕСНАФИ, ШТО БИ БИЛО РАЗЛИЧНО ОД НЕГОВОТО. Земете ги само првите претседателски избори, кога претседателскиот фаворит не ги удостои граѓаните ни со можноста да ги спротивстави своите ставови со оние на противкандидатот, пред очите на нашата јавност. Она што е вообичаено секаде во демократски општества, кај нас не се среќава ни како исклучок. Народот се убедува и денес дека така треба(ло), дека тие знаат што прават, дека кај и да

е ќе нè биде...

Бидејќи резултатите и реалноста дефинитивно покажуваат дека не знаат и не можат повеќе и подобро, **НЕКОЈ ТРЕБА ДА СЕ МЕНУВА.** Народот или првенците прашање е сега???

Ни едните ни другите не се одлучувачки. Народот затоа што е дезориентиран, осиромашен и очаен, а нашиве елити затоа што така силно се врзаа/уплеткаа меѓусебно да веќе никој и ништо не може да се помрдне од место. Каде и да пипнете се отвора Пандорината кутија, која ќе ни покаже дека транзициониот колач е братски делен меѓу сите досегашни учесници во власта. Затоа и тешко на оние маргиналци како Амди Бајрам и некоја ситна боранија која ќе

биде платена како курс за да се задоволи суетата и наивноста на обичните смртници.

СЕПАК, НЕШТО РАДИКАЛНО НОВО СЕ СЛУЧУВА, ЗА ЖАЛ, НЕ КАЈ НАС ВНАТРЕ КАКО СОЗНАНИЕ ЗА ПРОМЕНЕТИТЕ КАКО НАСУШНА ПОТРЕБА ЗА НАШИОТ ОПСТАНОК И РАЗВОЈ, ТУКУ ИМА ПРЕСВРТ ВО ПОВЕДЕНИЕТО НА МЕЃУНАРОДНАТА ЗАЕДНИЦА КОН НАС. На крајот и тие сфатија дека ни едните ни другите, освен празните заложби за владеење на правото, ептен млако го одработија ветеното, па ќе мора најблаго речено да асистираат во изведувањето на реформите.

Листот ќе го завртал затоа што ние изгледа последни ќе разбереме дека правото да воспоставиме држава не е играчка и дека во меѓународниот промет важат стандардите на кои мора крајно сериозно да се придржуваат државните институции, фирмите и граѓаните, а не се воопшто валидни/проодни провинцијалните егзибиции на локалните политичари.

СО НАШЕТО НЕДОВЕТНО ОДНЕСУВАЊЕ КОН СОПСТВЕНИТЕ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИЦИ СЕ ДОВЕДОВМЕ ВО СОСТОЈБА ОД НАДВОР/СТРАНА ДА НИ ГО РЕФОРМИРААТ СУДСТВОТО ПРЕКУ ЦРНИ ЛИСТИ НА НЕЗАВРШЕНИ СЛУЧАИ, А ЗДРАВСТВОТО Е СЛЕДНАТА ЦРНА ДУПКА КОЈА МИСИЈАТА НА СВЕТСКАТА БАНКА ЈА ОТВОРА ПРЕД МАКЕДОНСКАТА ЈАВНОСТ. Со тоа уште еднаш ќе ни го истопори огледалото пред нас за да видиме колку сме слаби, бидејќи никако не можеме да ги победиме предрасудите и стекнатите позиции во овој домен. Значи, во контекст на најгоре наведеното, нема простор да ги умножуваме илузиите и да се убедуваме дека Грците, Бугарите, Србите или некои Французи или Турци се вакви или онакви како народ. Едноставно, нема толку видови разлики колку што има нации и луѓе. Значи, не е Трпе поразличен од некој Фадиљ или некој Јорго. Соодветно ниту некојси Милован од некојси Аспарух. Баш сите луѓе и нации подеднакво можеме да ги сведеме само на два вида - на успешни и на неуспешни, на добри и на лоши, на оние што постигнуваат резултати и на оние што немаат резултати. **ЗГОРА НА СÈ ПРЕТХОДНО, КАКО ЗАКЛУЧОК И КРАЈНА ТЕЗА, ДОАЃАМЕ ДО ТОА ДЕКА ОСНОВНА ПРИЧИНА ЗА ОВАА ПОДЕЛБА ОД КОЈА ПОТЕКНУВААТ СИТЕ РАЗЛИКИ Е ЗАТОА ШТО НЕКОИ ЗНААТ/МОЖАТ, А НЕКОИ НЕ САКААТ ИЛИ НЕ СЕ КАДАРНИ ДА УЧАТ.**

